

گونه‌شناسی خانواده و فرزند مداری

(درآمدی بر جامعه‌شناسی خانواده در ایران)

مؤلف:

سهیلا ناصری

شابک

: ۱۱۰۰۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۲۶۵-۶

شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۵۱۴۲۵

عنوان و نام پدیدآور : گونه‌شناسی خانواده و فرزند مداری (درآمدی بر جامعه‌شناسی خانواده در ایران) / مولف سهیلا ناصری

مشخصات نشر : تهران، کتاب آوا، تابستان ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۸۲ ص.

موضوع

Families – Iran- Sociological aspects/

کودک سالاری - ایران/

Child supremacy - Iran/

Domestic education - Iran/

موضوع

ردیبدنی و بی

ردیبدنی گزینه

HQ۶۶۶/۴-۲۲۹۱۳۹۵:

- ۱۳۶۴: نام - سهیلا،

وضعیت فهرست نویسی

گ-شناسی خانواده و فرزند مداری (درآمدی بر جامعه‌شناسی خانواده در ایران)

انتشارات کتاب آوا

سهیلا ناصری

مؤلف

کتاب آوا

ناشر

۱۳۹۵

نوبت چاپ

۱۰۰۰ نسخه

شمارگان

۱۱۰۰۰۰ ریال

قیمت

۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۲۶۵-

شابک

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴ طبقه ۲، واحد ۴

شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۰۰۱۰۵۸

www.avabook.com avabook.kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام شهر، خیابان صباد شیرازی، رویروی دانشگاه آزاد اسلامی، چنب دادگستری

تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا جاب و نشر کاغذی آن بده بمحروم باشد، به هر شکل، اعم از قابل، سی دی، افست، رسیوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسائل مشابه، به صورت متن کامل یا مختصر از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزو، یا وسیله کمک اموری، در فضای واقعی یا محاری، و همچنین نویع، فروش، عرضه یا ارسال اینترنتی که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب بیگرد قانونی است.

پیشگفتار

جامعه شناسان خانواده را یکی از مهمترین و دیرپایترین نهادهای اجتماعی دانسته‌اند. این نهاد در طول تاریخ فرآیند بسیار پیچیده‌ای را طی کرده و تأثیرگذار را به ظهور رسانده است. این نهاد از تحولات اجتماعی بسیار تأثیر پذیرفته و بر دیگر نهادها تأثیرگذارده است. با گذشت زمان و تغییر شرایط اجتماعی-اقتصادی بتدريج هر یك از وظایف و کارکردهای خانواده منعد شده و در بیرون از خانواده به سایر نهادها و سازمان‌ها و گذار گردیده‌است. به نحوی که خانواده امروزی کارکردهای بسیار محدودی پیدا کرده و کمبیش به لحاظ کارکردی، تفاوت زیادی با خانواده غربی ندارد. خانواده تحریج پایداری و مقاومت‌ترین نهاد اجتماعی بوده است، لیکن این نهاد تحولات بسیاری را به خود دیده است. مردم شناسان و جامعه‌شناسان ایالات متحده آمریکایی در مطالعات خود، که بر مبنای خانواده غربی شکل گرفته است، مردم‌لی تعدد را عنوان کرده‌اند به عنوان مثال بخ اوفن در کتاب خود به تکامل در خانواده اشاره کرده، که از بد او ابتدا انسان به شکل گروهی گله و زباله اخلاقی جنسی (هرج و مرج) زندگی می‌فرماید پس مادر سالاری و بعد از آن پدر سالاری و در نهایت خانواده گسترده پدر سالار. یا لوییس هرگان دلیل دگرگونی و تکامل جامعه را در دگرگونی‌های تکنولوژیکی و چگونگی شیوه نسب مواد غذایی می‌دانست همراه با تکامل جامعه، خانواده نیز از حالت اختلاط جنسی به مادر سالاری و پدر سالاری تمدنی به پدر سالاری رسیده است.

با توجه به مشکلات حاصل از موقعیت جوامع در حال گذر ناپایدار باز روابط اقتصادی و سیاسی و فرهنگی و..... تغییرات بسیاری در نهادهای اصلی جامعه از جمله خانواده به وقوع می‌پیوندد. تغییر شبکه روابط خویشاوندی، تغییر ساختار فرهنگی، ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی و کوچک شدن ابعاد خانواده و... باعث بروز پدیده‌های نو ظهوری می‌شود که فرزند مداری یکی از مهم ترین آنها است. فرزند مداری خود بوجود آمده از عوامل مختلفی است. در ضمن فرزند مداری می‌تواند موجب بروز عوامل اجتماعی دیگری نیز باشد.

هدف اصلی این تحقیق بررسی فرزند مداری در خانواده‌های ایرانی بر حسب حوزه قدرت، مشارکت، سرمایه اجتماعی، سرمایه فرهنگی، جنسیت، تحصیلات والدین، میزان دموکراتیک بودن و مستید بودن، تعداد فرزندان است. قبل از هر چیز درصد هستیم بدایم فرزندان در خانواده‌های کتوئی دارای چه جایگاهی هستند، وهمچنین در پی مقایسه وضعیت فرزند مداری در بین ا نوع خانواده‌ها هستیم با توجه به نتایج به دست آمده وجود فرزند مداری در خانواده‌های مورد بررسی تایید گردید، اما این به معنی حذف مرد محوری در فضای حاشه نیست. بسکه می‌توان گفت، هر مرد قدرت تا حدی تغییر شکل پیدا کرده است، به بحثی که سوز همه پدر به معنی اصلی تربیت تصمیمی گیرنده و مشارکت کننده در امور کلان خانه ایقای نظر می‌کند، اما عامل مشارکت به عنوان مهمترین دست آویز برای اعضای خانواده توانسته قدرت، تدبیر و قدرت را از پدر بگیرد.

فهرست مطالب

فصل اول

کندات تحقیق

۱۴	بیان مسئله .....
۱۸	اهمیت و رورت تحقیق .....
۲۰	اهداف پژوهش .....
۲۱	هدایت کلی .....
۲۲	اهداف جزئی .....
۲۳	تعاریف اصطلاحات .....
۲۴	مشارکت .....
۲۵	تعریف ساختاری فرزندمداری .....
۲۶	تعریف کارکردی فرزندمداری .....
۲۷	جامعه پذیری جنسیتی .....
۲۸	سرمایه فرهنگی .....
۲۹	سرمایه اجتماعی .....
۳۰	جنسیت .....
۳۱	فرزند مداری نمادین .....
۳۲	فرزند مداری ارتضاطی .....
۳۳	فرزند مداری اقتصادی .....
۳۴	فرزند مداری فرهنگی .....

فصل دوم

صویزی بر ادبیات و پیشینه تحقیق

۳۵	تاریخچه مطالعاتی خانواده در ایران .....
۳۶	مراحل تحول خانواده در ایران .....
۳۷	خانواده در ایران باستان .....
۳۸	خانواده در دوره اسلامی .....
۳۹	خانواده در دوره جدید .....
۴۰	سیر دیگر کوئی خانواده و گونه شماشی خانواده در غرب .....

۳۱	خانواده پس از مدرن
۳۵	خانواده بسامدرن
۳۷	تحقیقات داخلی
۴۱	تحقیقات خارجی
۴۵	جمع بندی پژوهش‌های پیشین

فصل سوم

شکل‌های مختلف خانواده

۴۸	نوع خانواده
۴۸	حالت و کیفیت زندگی
۴۸	حالت و کیفیت زندگی
۴۸	خانواده مستقل
۴۹	خانواده صادر شاری
۵۰	خانواده پدر تباری
۵۰	خانواده همسان نیاز
۵۰	خانواده صادر سلازی
۵۱	خانواده پدر سلازی
۵۱	خانواده مسوی کر
۵۱	نوع خانواده بر اساس نوع زدواج
۵۱	نک همسری (مونوگامی)
۵۱	دو یا چند همسری (پلی گامی)
۵۲	چه شویی (پلی ندری)
۵۲	انکوهدای جدید آنده‌گی خانوادگی در کلانشهر تهران
۵۲	فرزندیت سکری در خانواده
۵۳	مدنوزاده‌هایی که بدون فرزند
۵۳	خانواده‌های پذرون سالمند
۵۴	خانواده‌های هم بالین
۵۶	خانواده‌های تک والدی
۵۷	خانواده داعو کریمک
۵۸	خانواده فرزند محور
۵۸	خانواده زننه
۵۹	خانواده مستثنی
۶۰	شرکی تئدن خانواده و خانواده غرفی

۶۰	خانواده جهان وطن
۶۳	خانواده جنسی شد.
۶۴	چند رسانه‌ای شدن خانواده
۶۴	خانواده مجازی
۶۵	خانواده چند مکانی با دورزی
۶۶	خانواده سنتی جدید
۶۶	خانواده خلاق
۶۷	خانواده‌های دلخواه
۷۲	ویژگی، خانواده در جهان امروز
۷۲	آن ترا - مصرفی
۷۳	نقش نیمه مصرفی
۷۳	دولتی مدن
۷۴	کارکردهای کمی
۷۴	قیص
۷۴	بسط
۷۵	رویارویی با چالش‌های غیر خtar
۷۵	کارکردهای کیفی
۷۶	اموزش فرزندان
۷۶	جامعه پذیری
۷۶	اشتعال زنان

فصل چهارم

مبانی نظری پژوهش

۸۰	مبانی نظری خانواده و فرزند مداری
۸۲	نظریه ساخت-کارکردی تالکوت پارسونز
۸۳	پاسوئر ساختار خانواده را بی‌آمد تمایزپذیری و تفکیک در دو محور می‌بیند
۸۷	نظریه میان فرهنگی مارگارت مید
۸۸	نظریه جامعه پذیری نقش جنسیتی
۸۹	امیل دورکیم
۹۰	نظریه اجتماعی کارل مارکس در مورد قدرت
۹۱	ابعاد نظری ساختار هرم فترت در خانواده
۹۶	نظریه اقتدار ماکس وبر
۹۷	نظریه اجتماعی شدن هربرت مید
۹۸	تنوری مبادله

۹۹.....	نظریه تضاد اجتماعی رلآل کالینز.....
۱۰۱.....	نظریه رله کوینیک.....
۱۰۲.....	نظریه پذکری اجتماعی.....
۱۰۳.....	نظریه پردازان سرمایه اجتماعی.....
۱۰۶.....	نظریه کارکردی - ساختاری هنرک.....
۱۰۷.....	نظریه پردازان سرمایه غیرهنگی.....
۱۱۳.....	در جوپ آندری.....
۱۱۷.....	فرضیات.....
۱۱۸.....	مدل نظری.....

فصل پنجم

روش اجرای تحقیق

۱۲۰.....	مقدمه.....
۱۲۰.....	روش تحقیق.....
۱۲۰.....	وحدت تحلیل.....
۱۲۰.....	فهرست زندگی و حکایتی تحقیق.....
۱۲۱.....	جامعه اصری و شیوه سخننه گیری.....
۱۲۱.....	روش و لیزار گرد وری اسلامیات.....
۱۲۲.....	روایی و دلایلی بررسیستاده.....
۱۲۲.....	تعیین رویی پرسشنهاده.....
۱۲۲.....	تعیین پایابی اقلیتی اختصار (پرسشنهاده).....
۱۲۴.....	معرفی عملکردن سفارشی.....
۱۲۴.....	فرزند مداری.....

فصل ششم

تجزیه و تحلیل داده‌ها

۱۲۵.....	مقدمه.....

فصل هفتم

تبیه‌گیری و پیشنهادات

۱۵۲.....	جمع بندی و نتیجه گیری.....
۱۷۰.....	پیشنهادات.....
۱۷۳.....	متابع و منابع.....